

אהוד מנור,

פזמונאי, מחזאי, מתרגם ואיש רדיו
(1941-2005)

גם אם זו כרוכה בכאב, כמו "ללכת שבי אחרייך" ו"אין לי ארץ אחרת", שנכתב בעקבות מלחמת לבנון הראשונה. כתב פסקולים לסרטים, כמו "שיר הלהקה" לסרט "הלהקה", "בלדה לשוטר" לסרט "השוטר אזולאי"; ועוד. רבים משיריו קשורים לחוויות ילדותו בבנימינה, ובהם "ימי בנימינה", "בשנה הבאה", "הבית ליד המסילה", "ברוש", "נחל התנינים". שירו "אחי הצעיר יהודה" נכתב לזכר אחיו יהודה וינר שנפל במלחמת ההתשה ב-1968. שיריו ייצגו את ישראל לאורך השנים בתחרויות האירוויזיון. שירו "אבנבי", בביצוע יזהר כהן, זכה במקום הראשון בתחרות האירוויזיון ב-1978. זכה בפרס המועצה לתרבות ואמנות על תרגום המחזות "החשבון" ו"אלופי העונה". ב-1998 זכה בפרס ישראל בתחום הזמר העברי וב-1995 הוענק לו פרס אקו"ם על מפעל חיים בתחום הפזמונאות. ב-2005 העניקה לו אוניברסיטת בראילן תואר דוקטור לשם כבוד על תרומתו לתרבות העברית.

אהוד מנור (וינר) נולד וגדל בבנימינה, שעליה גם כתב בשיריו. למד באוניברסיטה העברית פסיכולוגיה וספרות אנגלית, ולימודים לתואר שני בספרות אנגלית באוניברסיטת קיימברידג' בבריטניה. היה יוצר פורה ומבוקש שחיבר יותר מאלף פזמונים, ועיבד, תרגם וכתב מחזות לרוב התיאטרונים בארץ. תרגומו הראשון היה המחזמר "שיער" שהועלה על הבמה בארץ ב-1970. תרגם מחזות רבים מתוך הרפרטואר הקלאסי והמודרני וגם מחזות-זמר. עם תרגומו לתיאטרון נמנים "מנהל הבית", "אקווס", "סוויני טוד", "יוסף וכתונת הפסים", "אופרה בגרוש", "הלילה השנים עשר", "אחים בדם", "יחסים מסוכנים", "על עכברים ואנשים", "טרטיף", "זעקי ארץ אהובה" ועוד. כתב את המחזות והמופעים המוסיקליים: "לילי גם", "בני בום", "הטוב, הרע והנערה", "הכל עובר חביבי", "ארץ טרופית יפה". עבד שנים רבות ב"קול ישראל", ערך והגיש תכניות רבות ברדיו ובטלוויזיה והנחה מופעי זמר ובידור. כתב שירים קלים, כמו "לעולם בעקבות השמש" ו"בני ילד רע" לצד שירי מולדת שביטאו אהבה לארץ,

אין לי ארץ אחרת

אין לי ארץ אחרת
 גם אם אדמתי בוערת
 רק מלה בעברית חודרת
 אל עורקי אל נשמתי
 בגוף כואב
 בלב רעב
 כאן הוא ביתי.

לא אשתק כי ארצי
 שנתה את פניה
 לא אותר לה אזכיר לה
 ואשיר כאן באזניה
 עד שתפקח עיניה.

מנור היה מן היוצרים
 המוסיקליים שהחלו מתחילת
 שנות השבעים לבטא את עצמם
 בגוף ראשון, בניגוד לשירי
 המולדת שהושרו עד אז.

ועדת פרס ישראל התייחסה לכך
 בנימוקיה: "אהוד מנור מעולם
 לא רצה להיות 'שליח ציבור'
 ובשירתו אין בדרך כלל מקום
 לנוסח 'אנחנו'. לפי תפיסתו
 הפזמונאי יכול לדבר רק בשם
 עצמו והוא אכן הביא לזמר
 העברי את קולו הפרטי, קול
 אינטימי, חושפני ורגיש, אך
 שירת היחיד שלו הפכה באורח
 פלא לשירת רבים".

